

Κεφάλαιο 1 - Δυσφαγία

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντανακλά μόνο τις απόψεις του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

INDEED: "Innovative tools for diets oriented to education and health improvement in dysphagia condition"
Project N:2020-1-ES01-KA204-083288

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Στόχος ενότητας

Ο στόχος αυτής της ενότητας είναι να γνωρίσετε την κατάποση, τη δυσφαγία, τα είδη και τις συνέπειες στην υγεία από την ανεπαρκή ανίχνευση και διάγνωση

(Πηγή: ελήφθη από το Canva Pro)

Μαθησιακά αποτελέσματα

- Να κατανοήσετε την έννοια της κατάποσης και της δυσφαγίας
- Να γνωρίσετε τις συνέπειες της δυσφαγίας στην υγεία
- Να εφαρμόσετε το πρωτόκολλο συναγερμού στη δυσφαγία

(Πηγή: ελήφθη από το Canva Pro)

Δομή

Διαφάνεια 6: Κατάποση

Διαφάνεια 11: Δυσφαγία

Διαφάνεια 21: Επιπτώσεις στην υγεία

Διαφάνεια 29: Ανίχνευση και διάγνωση

Διαφάνεια 40: Ερωτήσεις

Διαφάνεια 41: Ανασκόπηση

Διαφάνεια 42: Ανατροφοδότηση

Γνωριμία

Πιστεύετε ότι έχετε
κάποιον γνωστό σας
που πάσχει από
δυσφαγία;

(Πηγή: ελήφθη από το Canva Pro)

Κατάποση

Ορισμός

Κατάποση- η λειτουργία της διέλευσης και της απομάκρυνσης ουσιών (τροφή, ποτό ή σάλιο) από τη στοματική κοιλότητα, το φάρυγγα και τον οισοφάγο προς το στομάχι με τον κατάλληλο ρυθμό και ταχύτητα σύμφωνα με τον ΠΟΥ

Η διαδικασία της κατάποσης αποτελεί ουσιώδες μέρος της διαδικασίας της πέψης

Φάσεις κατάποσης

Η κατάποση χωρίζεται σε τρία στάδια:

■ Φάση του στόματος

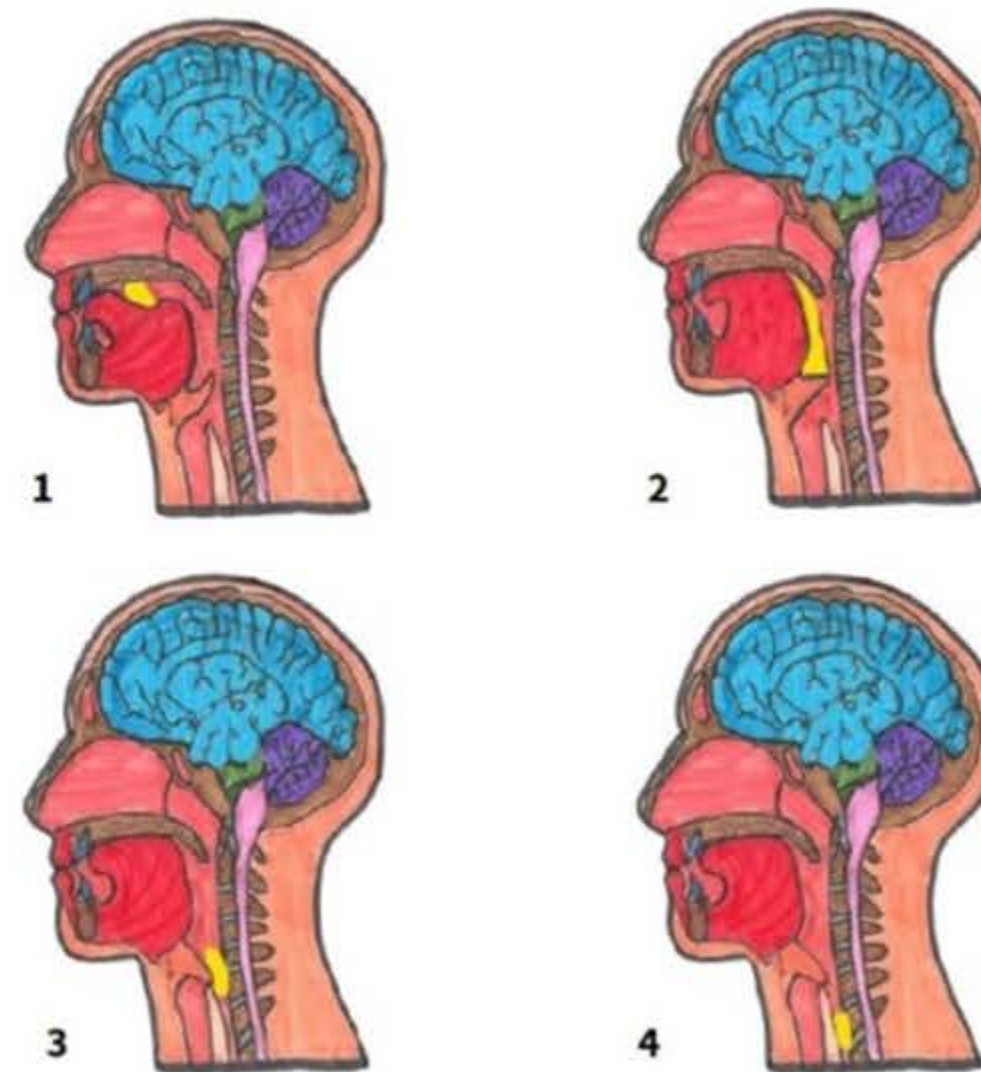
Εισαγωγή της τροφής στο στόμα και δημιουργία της τροφικής δόσης και ώθηση αυτής της δόσης με ανύψωση της γλώσσας (1)

■ Φάση του φάρυγγα

Ο βολός διασχίζει το φάρυγγα και φτάνει στον οισοφάγο (2 και 3)

■ Φάση του οισοφάγου

Ο βολός διασχίζει τον οισοφάγο και εισέρχεται στο στομάχι (4).

Σχήμα 1. Μηχανισμός κατάποσης
(Πηγή: CADIS Huesca)

Γραφική απεικόνιση της κατάποσης

Γραφικές απεικονίσεις διαθέσιμες για λήψη
στην εκπαιδευτική πλατφόρμα
(<https://indeed-project.org/>)

indeed Innovative tools for Diets oriented to Education and hEalth improvement in Dysphagia condition

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

SWALLOWING

Swallowing; the function of passing and clearing substances (food, drink or saliva) from the oral cavity, pharynx and esophagus to the stomach at the appropriate rate and speed according to WHO.

The process of swallowing is an essential part of the digestive process.

SWALLOWING PHASES

Phase 1: Oral phase
Voluntary movements. Introduction of food into the mouth and creation the food bolus and pushing the bolus with tongue elevation.

Phase 2: Pharyngeal phase
Involuntary movements. The bolus crosses the Pharynx and reaches the esophagus.

Phase 3: Esophageal phase
Involuntary movements. The bolus crosses the esophagus and into the stomach.

PHASE 1 PHASE 2 PHASE 3

Swallowing Mechanism

CONCLUSION
Swallowing is a complex process and it is compound by three phases: oral phase, pharyngeal phase and esophageal phase.

For more information:
<https://indeed-project.org/>

Partners:

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Σχήμα 2. Γραφική απεικόνιση του μηχανισμού κατάποσης (Πηγή: σχέδιο από το Canva Pro)

Πρακτικές ασκήσεις για την εφαρμογή της θεωρίας

Σε αυτή την άσκηση θα γνωρίσουμε τη διαδικασία κατάποσης

Υλικά: ένα φρούτο προς κατανάλωση

Βήματα που πρέπει να ακολουθήσετε έχοντας επίγνωση της διαδικασίας:

- 1. Πάρτε το φρούτο και βάλτε το στο στόμα.** Παρατηρήστε πώς ανοίγει το στόμα και πώς τα δόντια βοηθούν να κοπεί η τροφή σε ένα μικρό μέρος που θα παραμείνει μέσα στο στόμα
- 2. Μασήστε την τροφή και σχηματίστε την τροφική δόση.** Σε αυτή τη φάση παρατηρήστε πώς η τροφή διαλύεται και με τη βοήθεια της γλώσσας ρίχνεται από τη μία πλευρά του στόματος στην άλλη και ενώνεται με το σάλιο

Πρακτικές ασκήσεις για την εφαρμογή της θεωρίας

3. Ομαδοποιήστε όλες τις τροφές στο στόμα στη βάση της γλώσσας. Παρατηρήστε τις κινήσεις του στόματος και πώς η γλώσσα σας βοηθά να τις ομαδοποιήσετε

4. Καταπιείτε τον βολό. Παρατηρήστε πώς υπάρχει μια γρήγορη κίνηση της γλώσσας που σπρώχνει την τροφή στο λαιμό

5. Τέλος, οι δύο τελευταίες φάσεις της κατάποσης συμβαίνουν πολύ γρήγορα. Παρατηρήστε πώς η τροφή περνάει μέσα από τον σωλήνα που συνδέει το στόμα με το στομάχι

Δυσφαγία

Επισκόπηση

Η περιστασιακή δυσκολία κατάποσης, η οποία μπορεί να εμφανιστεί όταν τρώτε πολύ γρήγορα ή δεν μασάτε αρκετά καλά το φαγητό σας, συνήθως δεν αποτελεί λόγο ανησυχίας. Ωστόσο, εάν αυτές οι επιπλοκές είναι συχνές, μπορεί να υποδηλώνουν ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας που απαιτεί θεραπεία. Πολλές από αυτές τις ιατρικές επιπλοκές μπορεί να οφείλονται στη δυσφαγία

Περίπου το 8% του παγκόσμιου ενήλικου πληθυσμού πάσχει από δυσφαγία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το ποσοστό αυτό είναι ακόμη υψηλότερο:

- 20-60% σε άτομα άνω των 55 ετών
- 35-84% σε νευρολογικές ασθένειες (Parkinson (35-50%), Alzheimer (84%), ELA (60%) ...)
- 20-80% άλλες ιατρικές καταστάσεις (επιπτώσεις, χειρουργική επέμβαση ή καρκίνος)

Ορισμός δυσφαγίας

Η **δυσφαγία** είναι η δυσκολία ή η αίσθηση ότι δυσκολεύεστε να καταπιείτε ορισμένα τρόφιμα, υγρά, φάρμακα ή σάλιο

Οι δυσκολίες μπορεί να εμφανιστούν σε οποιαδήποτε από τις τρεις φάσεις της κατάποσης. Μπορούν να ταξινομηθούν ανάλογα με την εντόπισή τους

(Πηγή: ελήφθη από το Canva Pro)

Βίντεο

Βίντεο: Βιντεοφθοροσκόπηση δυσφαγίας

(Ianessa Humbert, 2020)

Βίντεο: Επεξήγηση σχετικά με τη δυσφαγία

(CADIS HUESCA, 2021)

Difficulty Swallowing

Ketika seseorang mengeluhkan

Βίντεο: Δυσκολία κατά την κατάποση

(FreeMedEducation, 2018)

Ταξινόμηση δυσφαγίας

Οι δυσφαγίες μπορούν να χωριστούν σε δύο κύριες ταξινομήσεις ανάλογα με τον τόπο στον οποίο εκδηλώνονται: Δυσφαγία του φάρυγγα και οισοφαγική δυσφαγία

■ Δυσφαγία του φάρυγγα

Προβλήματα εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ενός από τα δύο πρώτα στάδια της κατάποσης. Υπάρχει δυσκολία στην κατάποση

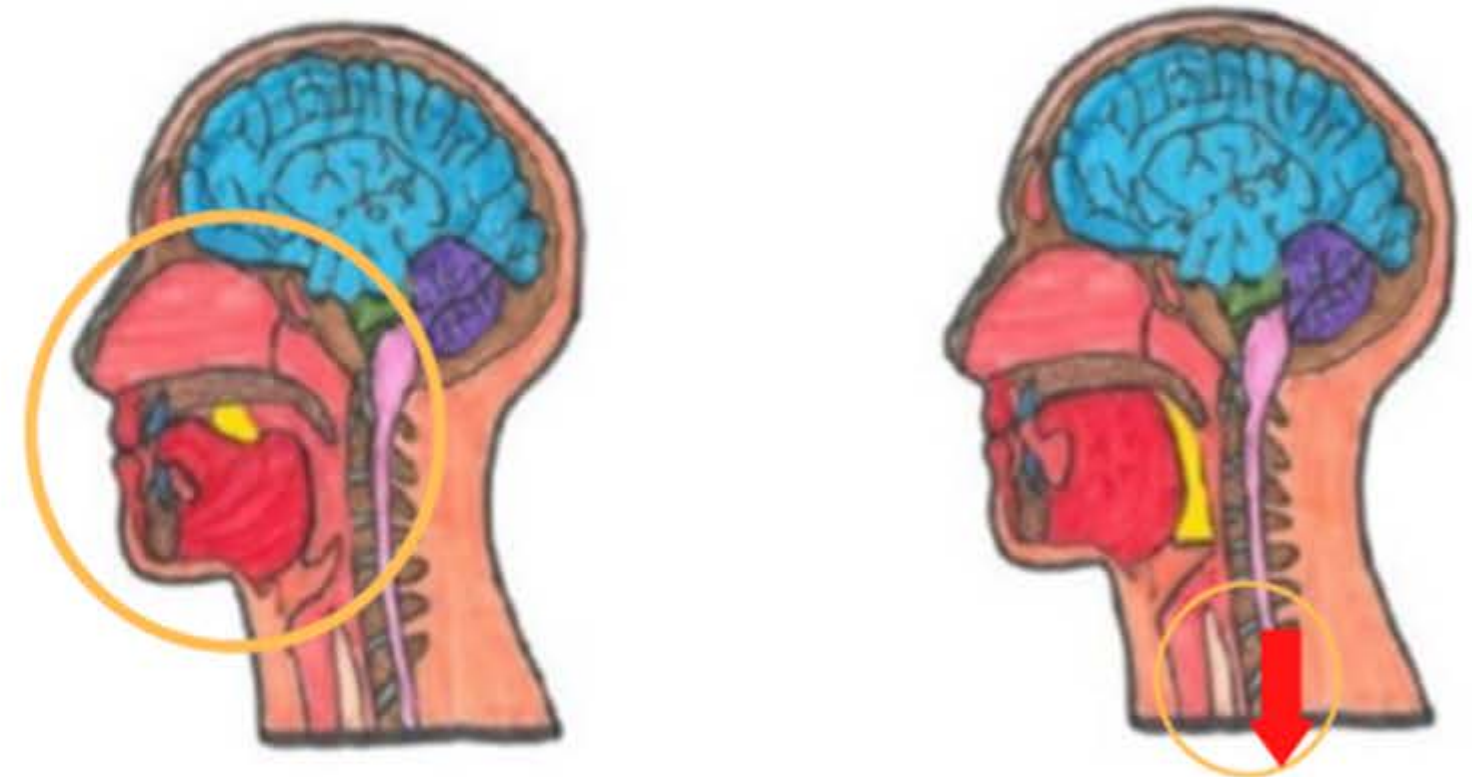

(Πηγή: ελήφθη από το Canva Pro)

Ταξινόμηση δυσφαγίας

■ Δυσφαγία του οισοφάγου

Τα προβλήματα εμφανίζονται κατά την τελευταία φάση της κατάποσης. Οι ασθενείς συνήθως περιγράφουν συμπτώματα εμπλοκής της τροφής δευτερόλεπτα μετά την έναρξη της κατάποσης και την εντοπίζουν να συμβαίνει στο άνω μισό του θώρακα ή λίγο χαμηλότερα

Σχήμα 3. Ταξινόμηση δυσφαγίας (Πηγή: CADIS Huesca)

Συχνότερα σημεία και συμπτώματα:

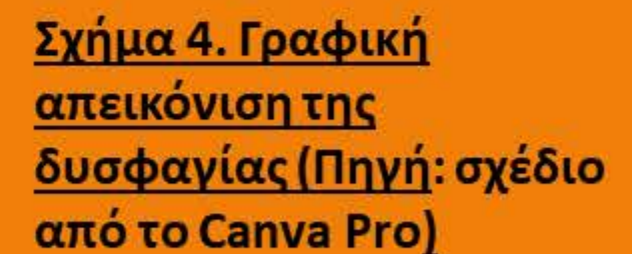
- Δυσκολία όταν το άτομο τρώει με τα μαχαιροπήρουνα
- Αυξημένος χρόνος μάσησης και χειρισμού του στόματος
- Αδυναμία διατήρησης του κομματιού στη στοματική κοιλότητα
- Δυσκολία εκτέλεσης και συντονισμού των στοματικών κινήσεων με τους μύες του προσώπου, του στόματος και της γλώσσας
- Απώλεια δύναμης κατά τη μάσηση
- Υπερβολική διάρκεια μάσησης
- Υπερβολικό μοτίβο μάσησης
- Δυσκολία ή αδυναμία έναρξης κατάποσης
- Δυσκολία κατά την έναρξη της κατάποσης με ή χωρίς πόνο
- Έκκριση σάλιων
- Υπολείμματα τροφής στο στόμα μετά την κατάποση
- Πόνος, δυσφορία ή αίσθημα κολλήματος στο λαιμό
- Δυσκολία κατά την έναρξη της κατάποσης με ή χωρίς πόνο

Συμπτώματα δυσφαγίας

- Ιδρώτας, υγρά μάτια και δυσφορία
- Ρινική ή στοματική παλινδρόμηση
- Αλλαγές στον τόνο της φωνής, βραχνάδα ή "υγρή φωνή" ή ρινική
- Συχνός πνιγμός
- Απόφραξη αεραγωγών
- Αίσθημα πνιγμού κατά την κατάποση
- Ναυτία ή έμετος
- Παλινδρόμηση
- Αίσθηση ότι το φαγητό κολλάει στο λαιμό ή στο στήθος ή πίσω από το στέρνο
- Επαναλαμβανόμενες αναπνευστικές λοιμώξεις
- Βήχας κατά τη διάρκεια των γευμάτων ή έως και 20 λεπτά αργότερα
- Επαναλαμβανόμενος ή χαμηλός πυρετός
- Αλλαγή χρώματος στα δάχτυλα ή τα χείλη
- Απώλεια σωματικού βάρους
- Αφυδάτωση

INDEED: "Innovative tools for diets oriented to education and health improvement in dysphagia condition"
Project N:2020-1-ES01-KA204-083288

Πρακτικές ασκήσεις για την εφαρμογή της θεωρίας

Σε αυτή την άσκηση θα εντοπίσουμε σημάδια δυσφαγίας σε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σίτισης

Πρόγραμμα: εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια των γευμάτων

Υλικά: προϊόντα που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο γεύμα

Βήματα που πρέπει να ακολουθήσετε έχοντας επίγνωση της διαδικασίας:

1. **Κατάσταση.** Καθίστε σε μια καρέκλα δίπλα στο άτομο με υποψία δυσφαγίας, στο ίδιο ύψος αλλά χωρίς να παρεμβαίνετε στη διαδικασία ή να το κάνετε να αισθάνεται άβολα

Πρακτικές ασκήσεις για την εφαρμογή της θεωρίας

2. Παρατήρηση της διαδικασίας. Από τη στιγμή που παίρνει το κουτάλι από το τραπέζι, πιάνει το φαγητό με το στόμα, το μασάει, σχηματίζει το μπουλόνι, το καταπίνει και ακόμη τέλος σκουπίζει το στόμα στο τέλος

3. Προσδιορισμός των σημείων. Να είστε σε εγρήγορση για να εντοπίσετε εάν εμφανιστεί κάποιο σημάδι σε οποιοδήποτε από τα στάδια κατά τη διάρκεια της σίτισης

*Σημείωση: αν δεν έχουμε κάποιο άτομο για να παρατηρήσουμε,
μπορούμε να το κάνουμε με τον εαυτό μας τρώγοντας ή
αναπολώντας ένα γεύμα με ένα άτομο που υποψιαζόμαστε ότι
έχει δυσφαγία*

Επιπτώσεις στην υγεία

Οι συνέπειες της δυσφαγίας κυμαίνονται από μειωμένη γενική υγεία έως πιο σοβαρά προβλήματα όπως υποσιτισμός, αφυδάτωση, πνιγμός, απόφραξη, πνευμονία από αναρρόφηση, ακόμη και θάνατος

Επιπτώσεις στην ασφάλεια

Επιπτώσεις
αποτελεσματικότητα

στην

Στοματική
υγιεινή

Επιπτώσεις στην υγεία

Επιπτώσεις στην υγεία

- Πνιγμός

Πνιγμός: Είναι η αίσθηση ότι η τροφή έχει κολλήσει στο λαιμό ή στο στήθος σας και εμποδίζει εν μέρει τον αέρα να εισέλθει στους πνεύμονες. Επιμένει η αναπνοή και ξεκινά ο βήχας για να εξαλειφθεί αυτό το ξένο σωματίδιο

Πώς αντιμετωπίζεται ο φραγμός των αεραγωγών;

Συνιστάται να ενθαρρύνετε το άτομο να βήχει μέχρι να αποβληθεί το στοιχείο. Θα πρέπει να αποφεύγεται η κατανάλωση υγρών, η κατανάλωση τροφής ή τα χτυπήματα με την πλάτη, διότι το ξένο αντικείμενο θα μπορούσε να πέσει στους αεραγωγούς

Επιπτώσεις στην υγεία

Επιπτώσεις ασφάλειας

- Απόφραξη

Απόφραξη του αεραγωγού είναι η απόφραξη οποιουδήποτε τμήματος του αεραγωγού λόγω τροφής ή ξένου αντικειμένου. Μια απόφραξη μπορεί να εμποδίσει εντελώς την είσοδο του αέρα στους πνεύμονες που θα ήταν απειλητικά για τη ζωή επείγοντα περιστατικά που απαιτούν άμεση ιατρική φροντίδα

Πώς αντιμετωπίζεται η απόφραξη των αεραγωγών;

Καλέστε τον εθνικό αριθμό τηλεφώνου έκτακτης ανάγκης για την υγεία και ξεκινήστε με την κίνηση Heimlich. Πρόκειται για μια τεχνική έκτακτης ανάγκης που μπορεί να βοηθήσει ένα άτομο που πνίγεται από ξένο αντικείμενο

Βίντεο: Κίνηση Heimlich (Howcast, 2012)

Σχήμα 5. Η κίνηση Heimlich
(Πηγή: CADIS Huesca)

Επιπτώσεις στην υγεία

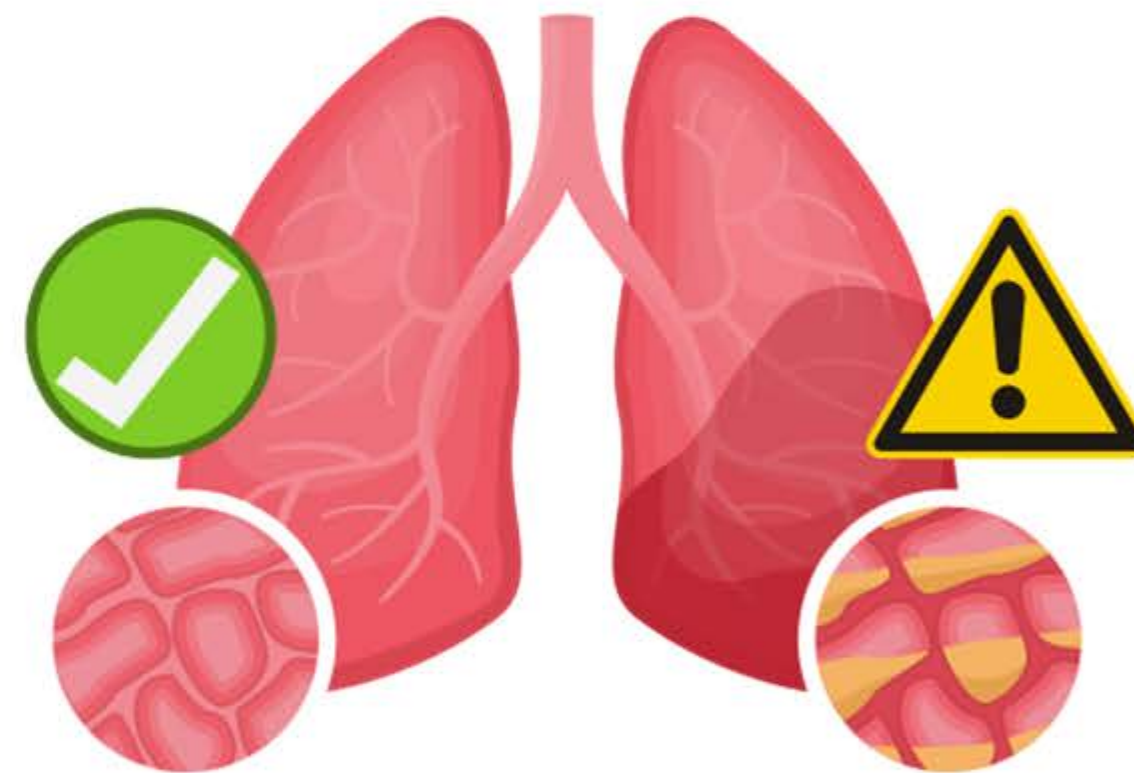
■ Επιπτώσεις ασφάλειας

- **Λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος**

Οι λοιμώξεις της αναπνευστικής οδού είναι λοιμώξεις των τμημάτων του σώματος που εμπλέκονται στην αναπνοή, όπως τα ιγμόρεια, ο λαιμός, οι αεραγωγοί ή οι πνεύμονες. Οι λοιμώξεις του

αναπνευστικού όπως η πνευμονία απαιτούν υποχρεωτική θεραπεία

Τα άτομα με δυσφαγία αναπτύσσουν συνήθως πνευμονίες από αναρρόφηση. Αυτό συμβαίνει όταν τροφή, σάλιο, υγρά ή εμετός εισέρχονται στους πνεύμονες ή στους αεραγωγούς που οδηγούν στους πνεύμονες, αντί να εισέλθουν στον οισοφάγο και το στομάχι. Όλα αυτά τα πράγματα μπορεί να μεταφέρουν βακτήρια που προσβάλλουν τους πνεύμονες. Το 52% των ασθενών με δυσφαγία πάσχει από αναρρόφηση

Σχήμα 6. Πνευμονία από αναρρόφηση (Πηγή: σχέδιο από το Canva Pro)

Επιπτώσεις στην υγεία

■ Επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα

- Κίνδυνος υποσιτισμού

Ο υποσιτισμός είναι μια ανισορροπία ενέργειας ή άλλων θρεπτικών συστατικών (έλλειψη υδατανθράκων, λιπών, βιταμινών και ανόργανων συστατικών) που προκαλεί μετρήσιμες αρνητικές επιπτώσεις στη σύνθεση του σώματος, τη σωματική λειτουργία και τα κλινικά αποτελέσματα

Το 51% των ατόμων με δυσφαγία κινδυνεύει από υποσιτισμό και η σοβαρότητα της δυσφαγίας συσχετίζεται με την αύξηση της συχνότητας υποσιτισμού

Επιπτώσεις στην υγεία

■ Επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα

- Κίνδυνος αφυδάτωσης

Η αφυδάτωση συμβαίνει όταν δεν προσλαμβάνετε αρκετά υγρά, χρησιμοποιείτε ή χάνετε περισσότερα υγρά από όσα προσλαμβάνετε και το σώμα σας δεν έχει αρκετό νερό και άλλα υγρά για να λειτουργήσει κανονικά

Η κατανάλωσή τους είναι χαμηλότερη λόγω της αποστροφής έναντι αυτής της υφής ή της έλλειψης επιθυμίας να την κάνουν, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο αφυδάτωσης

Η αφυδάτωση μπορεί να οδηγήσει σε λήθαργο, διανοητική σύγχυση και αυξημένη αναρρόφηση

(Πηγή: ελήφθη από το Canva Pro)

Επιπτώσεις στην υγεία

■ Επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα

- Μείωση της ποιότητας ζωής

Η ποιότητα ζωής μπορεί να οριστεί ως ο βαθμός στον οποίο ένα άτομο είναι υγιές, άνετο και ικανό να συμμετέχει ή να απολαμβάνει τα γεγονότα της ζωής

Οι προηγούμενες κύριες επιπλοκές που σχετίζονται με τη δυσφαγία μπορεί να οδηγήσουν σε μειωμένη ποιότητα ζωής και κοινωνική απομόνωση, καθώς και σε αυξημένο κίνδυνο παράλληλης νοσηρότητας και θνησιμότητας

Όλα αυτά οδηγούν σε αύξηση της εξάρτησης, σε μεγαλύτερο βάρος προσωπικής και ιατρικής φροντίδας, καθώς και σε αύξηση της νοσηλείας σε ιδρύματα

Γραφική απεικόνιση των επιπτώσεων στην υγεία

Διαθέσιμα γραφήματα για λήψη από την πλατφόρμα κατάρτισης
(<https://indeed-project.org/>).

indeed Innovative tools for Diets oriented to Education and health improvement in Dysphagia condition

Co-funded by the Erasmus Programme of the European Union

HEALTH CONSEQUENCES

The consequences of dysphagia range from compromised general health to more serious problems such as malnutrition, dehydration, choking, obstruction, aspiration pneumonia and even death. Adults with dysphagia may also experience disinterest, reduced enjoyment, embarrassment, and/or isolation related to eating or drinking. A multiprofessional team is needed to diagnose and manage any type of dysphagia.

SECURITY COMPLICATION

Choke
Obstruction
Respiratory infections

EFFICACY COMPLICATION

Risk for malnutrition
Risk for dehydration
Decrease the quality of life

DETECTION

Signs detection is an essential part of the treatment of dysphagia people. When dysphagia is underestimated, unrecognized or left untreated, they may lead to several risks. To detect dysphagia signs, you should follow next steps:

Keep a close eye on

Control your state of health: weight variations, fatigue, food rejection, swallowing difficulty and other problems. They may indicate a health problem.

Get informed

Request information from the health professionals of your health center or disability association.

Detect

The usual signs of dysphagia and how often they appear.

Act

Inform the reference health professional. Follow the specialist's instructions regarding posture, diet and other relevant habits.

For more information: <https://indeed-project.org/>

Partners:

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Σχήμα 7. Γραφική απεικόνιση των επιπτώσεων στην υγεία
(Πηγή: σχέδιο από το Canva Pro)

Ανίχνευση και διάγνωση

■ Ανίχνευση

Η ανίχνευση των σημείων αποτελεί ουσιαστικό μέρος της θεραπείας των ατόμων με δυσφαγία. Όταν η δυσφαγία υποτιμάται, δεν αναγνωρίζεται (η λεγόμενη σιωπηλή δυσφαγία) ή δεν αντιμετωπίζεται, μπορεί να οδηγήσει στους προηγούμενους κινδύνους που αναφέρθηκαν. Για το λόγο αυτό, η εκπαίδευση των ηλικιωμένων ή των πιο ευάλωτων ατόμων σε θέματα δυσφαγίας και άλλων επιπλοκών της κατάποσης είναι απαραίτητη για τη σωστή θεραπεία. Όσον αφορά την εκπαίδευση για την ανίχνευση σημείων δυσφαγίας, θα πρέπει να ακολουθήσετε τα επόμενα βήματα:

1. Δώστε προσοχή

2. Ενημερωθείτε

3. Ανίχνευση

4. Αναλάβετε δράση

Ανίχνευση και διάγνωση

Τέσσερα βήματα:

1. **Δώστε προσοχή:** Έλεγχος της κατάστασης της υγείας σας: διακυμάνσεις του βάρους, κόπωση, απόρριψη τροφής, δυσκολία κατάποσης και άλλα προβλήματα. Μπορεί να υποδηλώνουν κάποιο πρόβλημα υγείας
2. **Ενημερωθείτε:** ζητήστε πληροφορίες από τους επαγγελματίες υγείας του κέντρου υγείας ή του συλλόγου αναπήρων σας
3. **Ανίχνευση:** Προσδιορίστε τα συνήθη σημάδια της δυσφαγίας και πόσο συχνά εμφανίζονται
4. **Αναλάβετε δράση:** Ενημερώστε τον επαγγελματία υγείας αναφοράς. Ακολουθήστε τις οδηγίες του ειδικού σχετικά με τη στάση του σώματος, τη διατροφή και άλλες σχετικές συνήθειες

(Πηγή: ελήφθη από το Canva Pro)

Γράφημα σχετικά με τη σημασία της ανίχνευσης της δυσφαγίας

Διαθέσιμα γραφήματα για λήψη από την πλατφόρμα κατάρτισης (<https://indeed-project.org/>).

Detection and diagnosis

■ Diagnosis

Your doctor can carry out an initial assessment of your swallowing and a physical examination and then refer you for further tests and questions such as:

- how long you've had signs of dysphagia.
- whether your symptoms come and go or are getting worse.
- whether dysphagia has affected your ability to swallow solids, liquids or both.
- whether you've lost weight.

(Source: obtained by Canva Pro)

Detection and diagnosis

■ Treatment and Professionals involved

The goals of dysphagia treatment are to reduce the complications mentioned above. Therefore, a proper diagnosis is essential for a correct treatment and this should be performed by a multidisciplinary team that includes:

Dentist, Gastroenterologist, Neurologist, Nursing,
Nutritionist/Dietician, Occupational Therapist, Physical Therapist,
Social Worker, Speech-Language Pathologist and others.

(Sources: obtained by Canva Pro)

Alert protocol

When signs of dysphagia are detected, it is important to start with the alert protocol. The steps of this protocol will depend on whether you belong to a centre or association of people with disabilities that has a health area or not.

- **Yes, I belong to a center with a health area.** If you detect the repeated presence of suspicious signs of dysphagia, you should inform the health professionals of your center.
- **No, I do not belong to a center with a health area.** If you detect the repeated presence of suspicious signs of dysphagia you should go to your nearest health center and inform your family doctor.

(Source: obtained by Canva Pro)

Infographic on the diagnosis and treatment

Infographics available for download on the training platform (<https://indeed-project.org/>) .

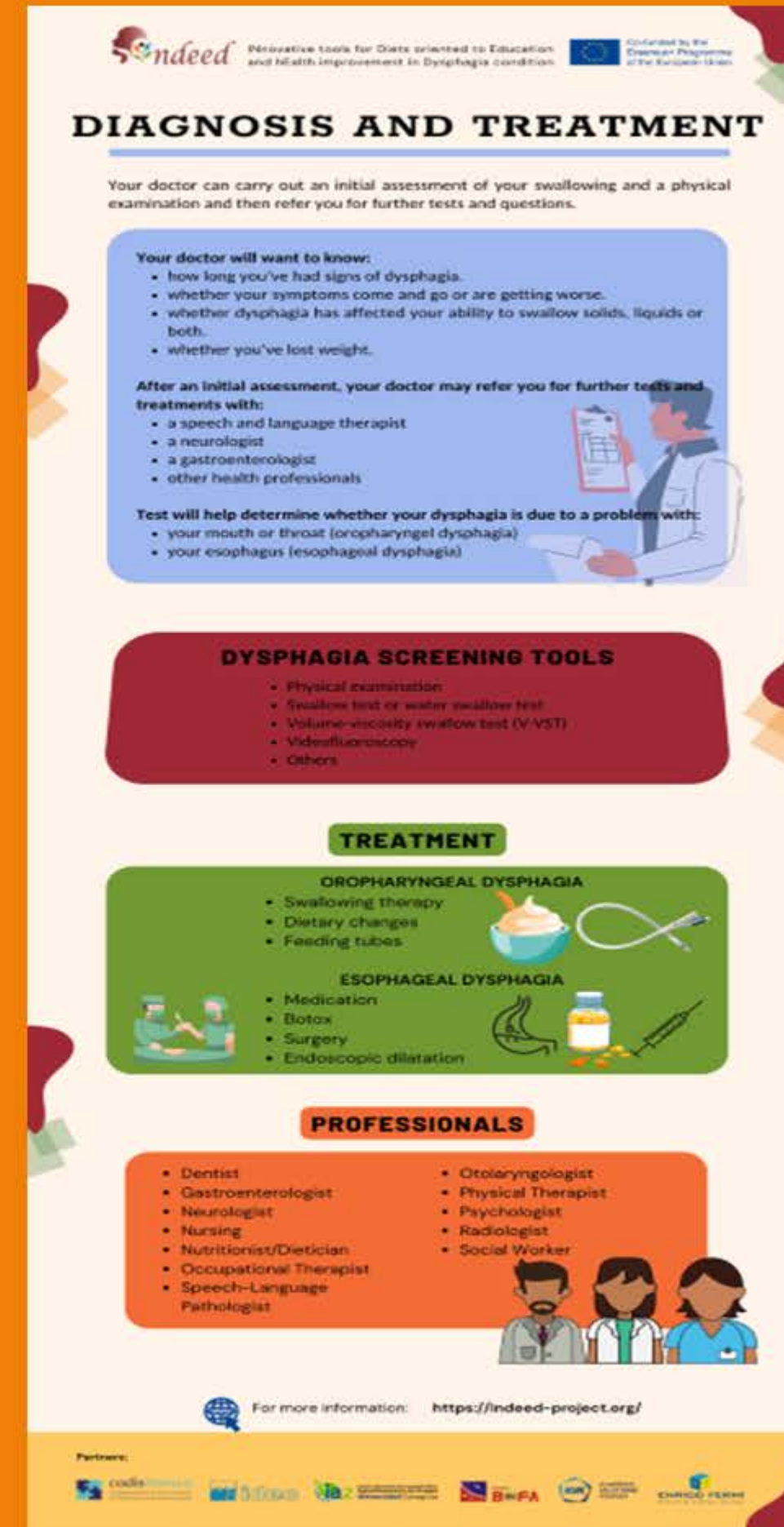

Figure 9. Infographic on the diagnosis and treatment
(Source: designed by Canva Pro)

<https://www.kenhub.com/en/library/anatomy/stages-of-swallowing>

<https://www.kenhub.com/en/library/anatomy/stages-of-swallowing>

<https://nrgi.org/EDUCATION/DYSPHAGIA>

Sura, I., madhavan, a., carnaby, g., & crary, m. A. (2012). Dysphagia in the elderly: management and nutritional considerations. *Clinical interventions in aging*, 7, 287.

<https://www.kenhub.com/en/library/anatomy/stages-of-swallowing>

<https://www.cancertherapyadvisor.com/home/decision-support-in-medicine/hospital-medicine/dysphagia-and-odynophagia/>

Dysphagia video fluoroscopy: lanessa Humbert. 8th May, 2020. Normal vs Abnormal swallowing [Video file]. <https://www.youtube.com/watch?v=fqG0QmlaFMs>

Explanation about Dysphagia: CADIS HUESCA. 14th May, 2021. What is dysphagia? Erasmus+ project INDEED about Dysphagia condition (eng) [Video file].

<https://www.youtube.com/watch?v=BOoURLSbNF0>

Difficulty Swallowing: FreeMedEducation. 17th May, 2018. What is Dysphagia (Difficulty Swallowing)? [Video file]. <https://www.youtube.com/watch?v=KNYgbN9SIfk>

<https://www.cancertherapyadvisor.com/home/decision-support-in-medicine/hospital-medicine/dysphagia-and-odynophagia/>

Teasell r et al. Dysphagia and aspiration following stroke. *Ebrsr*. March 2018 <https://www.healthline.com/health/pneumonia#symptoms>

<https://www.healthline.com/health/airway-obstruction>

The Heimlich maneuver video: Howcast. 21st September, 2012. How to Give the Heimlich Maneuver | First Aid Training [Video file]. <https://www.youtube.com/watch?v=7CgtlgSyAiU>

Epinephrine treat video: NationwideChildrens. 23th November, 2011. How To Use an EpiPen [Video file]. <https://www.youtube.com/watch?v=EN83hen4D-Y>

Speyer r., baijens l., heijnen m., zwijnenberg i. Effects of therapy in oropharyngeal dysphagia by speech and language therapists: a systematic review. *Dysphagia*. 2010;25(1):40–65. Doi: 10.1007/s00455-009-9239-7

<https://www.malnutritionpathway.co.uk/dysphagia.pdf>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6302767/>

<https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/pediatric-dysphagia/dysphagia-teams/>

Συμπληρώστε αυτόν τον πίνακα για κάθε δραστηριότητα

Διάρκεια: 2 ώρες

Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να μάθετε για την κατάποση και τη δυσφαγία

Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει βασικές γνώσεις σχετικά με την κατάποση και τη δυσφαγία

Χρειαζόμαστε μια ψηφιακή συσκευή για να κάνουμε αυτή τη δραστηριότητα

Online δραστηριότητα

Ώρα για συζήτηση

Έχετε ερωτήσεις;

Ανασκόπηση

Αναστοχασμός του μαθήματος

Ανατροφοδότηση

Με πόσα αστέρια
θα
βαθμολογούσατε
αυτό το μάθημα
(1 μέχρι 5);

Τι αλλαγές θα
προτείνατε;

Τι σας άρεσε
περισσότερο;

Τι σας άρεσε
λιγότερο;

Κοινοπραξία Indeed

<https://indeed-project.org/>

